

Új észlelési program: fedési változók megfigyelése

A Pleione Változócsillag-észlelő Hálózaton belül fedési kettőscsillag észlelési szekciót indítunk. A csillagászat számára napjainkban is sok fedési változócsillag megfigyelése kívánatos, ezért minden, akár csekély számú, de jó észlelésre szükség van. Különös hangsúlyt fogunk fektetni a fotoelektromos és fotografikus megfigyelésekre, de a gyakorlottabb változóészlelő amatőrök munkájára is számítunk. Amatőr kézben még sajnos nagyon kevés fotoelektromos fotométer van, de a meglévőekkel is nagyszámú és főleg pontos észlelést végezhetünk. A jól sikerült méréseket, észleléseket automatikusan továbbítjuk az AAVSO-nak és a BBSAG-nek, valamint a hazai szakcsillagászoknak, akik munkájuk során felhasználják az adatokat, természetesen az észlelők neve alatt.

Különválasztva javasolunk majd csillagokat a vizuális észlelőknek és a fotósoknak ill. a fotoelektromos észlelőknek. A vizuális megfigyelésekből a minimumidőpontokat tudjuk meghatározni, a fotografikus és fotoelektromos adatokból szükség esetén a teljes fénygörbét is érdemes. Az észlelőktől fokozott precizitást kérünk. A rövid (1-10 nap közötti) periódus miatt az időpontokat a rádió vagy televízió időjeleihez igazított kvarcórával kell mérni (ezzel 1 másodpercnél kisebb eltéréssel kaphatjuk meg a méréshez, becslésekhez tartozó időt). Julián Dátumot nem kell számolni! Az időadatok formája: dátum, UT. A megfigyeléseket szabványos FVH-észlelőlapokon kérjük elküldeni. Fotografikus módszernél az expozíciós időt és az exponálás kezdetét, a fotoelektromos módszernél az integrációs időt is tüntessük föl. Minimumidőpontokat nem fogunk közölni, csak észlelési intervallumokat, melyek közrefogják a minimumidőpontot. A továbbiakban is közlünk keresőterképeket, valamint a témánkhoz kapcsolódó cikkeket és a későbbiekben beérkező észlelések birtokában azok eredményeit. A rovat olvasmánnyossá tétele érdekében az Olvasók cikkeit, beszámolóit, fordításait is örömmel fogadjuk. Várjuk az észlelők jelentkezését, javaslataikat, ötleteiket és észrevételeiket.

Az alábbi fedési kettőscsillagok tartoznak programunkba: KZ And, IU Aur, epszilon Aur, zéta Aur, AS Cam, RZ Cas, VV Cep, EK Cep, AG Per, TX UMa, UX UMa és NSV O3005. Ez csak kezdeti listának tekintendő, így a későbbiek folyamán élni fogunk a bővítés és változtatás jogával.

A következőkben egy rövid cikket közlünk az IU Aur fedési kettőséről. Következő jelentkezésünkkor a programcsillagok bemutatását tovább folytatjuk.

Térképek, észlelőlapok, egyéb információk az adatgyűjtő címen — Jäger Zoltán, Planstárium, 6000 Kecskemét, Lánchíd u. 18/a — kaphatók. Az érdeklődőknek a következő irodalmat ajánljuk:

Az észlelő amatőrcsillagász kézikönyve II. 66—114. o. A Meteor alábbi számai: 74/2. (5-6. o.), 74/3 (2-5.), 74/4 (2-5.), 74/5 (2-6.), 74/6 (3-8.), 77/1 (8-11.), 77/3 (6-11.), 77/5 (8-13.), 78/4 (2-5.), 79/1 (14-17.), 79/2 (8-13.), 80/1 (8-11.), 81/1 (5-10.), 81/3 (2-8.), 82/4 (7-8.), 82/5 (8-14.), 82/11 (25-28.), 85/9 (30-32.), 85/10 (8-11.), 87/3 (27-29.), 87/7-8 (12-15.), 87/9 (5-8.), 87/11 (4-8.), 88/10 (41-44.).

JÄGER ZOLTÁN